

Zaaknummer: 2014/54782
Referentie: 2014/55085

Raadsvergadering d.d. 1 juli 2014 agendapunt 15

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 16 juni 2014

Portefeuillehouder:	mevr. N. Hofstra
Behandelend ambtenaar:	mevr. H.G. Sprang
Doorkiesnummer:	0592 - 266 622
E-mail adres:	h.sprang@tynaarlo.nl
Bijlagen:	- Raadsbesluit (bijgevoegd)

Onderwerp

Wet markt en overheid en vaststellen algemeen belang.

Gevraagd besluit

De volgende economische activiteiten vast te stellen als activiteiten, die plaatsvinden in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25 h, vijfde en zesde lid van de Mededingingswet:

- verhuur maatschappelijk vastgoed;
- exploitatie/verhuur sportaccommodaties en zwembaden.

Wat willen wij hiermee bereiken?

Door het vaststellen van bovengenoemde activiteiten door de raad als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang voldoet de gemeente Tynaarlo op 1 juli 2014 aan de gedragsregels zoals voorgeschreven in de Wet markt en overheid.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

Op 1 juli 2014 moet de gemeente voldoen aan de Wet markt en overheid. Deze wet is een onderdeel van de Mededingingswet en wil oneerlijke mededinging (concurrentie) tegengaan.

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) houdt toezicht op de nalevering van de gedragsregels uit de Wet markt en overheid. Het niet voldoen aan de gedragsregels brengt financiële risico's met zich mee. De ACM kan bijvoorbeeld een last onder dwangsom opleggen indien niet wordt voldaan aan de regelgeving. Ook private ondernemers kunnen het besluit van de ACM gebruiken om ons aansprakelijk te stellen voor eventuele schade.

Feitelijke informatie

De gemeente voert naast haar wettelijke taken ook taken uit die eveneens door de ondernemers worden opgepakt. De gemeente verkoopt bijvoorbeeld grond, verhuurt gebouwen, exploiteert een parkeergarage of een zwembad. Wij zijn dan concurrent van de ondernemers. De Wet markt en overheid zorgt ervoor dat voor gemeente en bedrijfsleven een gelijk speelveld geldt. De gemeente heeft bijvoorbeeld de mogelijkheid om haar producten onder de kostprijs aan te bieden door dit geheel of gedeeltelijk te bekostigen vanuit de belastingheffing. Deze mogelijkheid heeft een ondernemer niet. Met ingang van 1 juli 2014 mag de gemeente geen gebruik meer maken van oneigenlijke concurrentievoordelen.

Gedragsregels

De Wet markt en overheid kent een viertal gedragsregels om ervoor te zorgen dat gelijke concurrentieverhoudingen gaan gelden. Deze vier spelregels zijn:

1. Volledige kostendoorberekening. De gemeente moet alle kosten, die op het betreffende product drukken, in de prijs daarvan doorberekenen.

2. Bevoordelingsverbod. Het kan zijn dat de gemeente deelneemt in bedrijven en daarin, al dan niet samen met andere gemeenten, een meerderheidsbelang heeft. Zij mag dergelijke bedrijven niet bevoordelen, door bijvoorbeeld leningen te verstrekken tegen een rente, die ligt beneden de geldende marktrente.
3. Gegevensgebruik. De overheid mag gegevens, die zij als overheid heeft verkregen, niet voor commerciële doeleinden gebruiken als zij deze gegevens niet ook ter beschikking stelt van ondernemers.
4. Functiescheiding. Dit houdt bijvoorbeeld in dat een ambtenaar niet èn de vergunning mag verlenen voor een bepaalde activiteit èn daarnaast betrokken mag zijn bij de activiteit, waarvoor de vergunning is verleend. Zo mag een vergunning op grond van de Leegstandwet niet worden verleend door de ambtenaar of afdeling, die ook het pand, waarvoor die vergunning is verleend, gaat verhuren.

Per 1 juli 2014 moet de gemeente aan alle vier genoemde spelregels voldoen. Voor enkele economische activiteiten van de gemeente geldt dat deze uitgezonderd zijn.

Wet alleen voor economische activiteiten

De Wet markt en overheid strekt zich alleen uit over economische activiteiten, niet op typische overheidstaken, zoals vergunningverlening, huwelijksvoltrekking, vaststellen bestemmingsplan etc. Dit zijn immers taken, die alleen de gemeente kan verrichten en waarbij zij dus niet in concurrentie treedt met ondernemers. Van oneigenlijke concurrentie kan bij typische overheidstaken daarom geen sprake zijn. Ook als de Europese staatssteunregels van toepassing zijn is de Wet markt en overheid niet van toepassing

Verder zijn er economische activiteiten waarbij de gemeente als ondernemer optreedt en waarvoor de gemeenteraad op grond van de Wet markt en overheid deze als uitzondering mag aanwijzen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de exploitatie van een zwembad, de exploitatie van een parkeergarage of van sportaccommodaties. De gemeente verricht deze activiteiten om de mensen de gelegenheid te geven te zwemmen, te bewegen of om voldoende parkeergelegenheid te bieden. Dit zijn dan activiteiten voor het algemeen belang. De Wet markt en overheid heeft de gemeenteraad de bevoegdheid gegeven om dit algemeen belang vast te stellen.

Inventarisatie

Wij hebben daarom de door de gemeente verrichte activiteiten, zoals als bedoeld in de wet, geïnventariseerd. Deze economische activiteiten zijn getoetst aan de gedragsregels van de wet. Hiervoor is gebruik gemaakt van (het stappenplan van) de Handreiking Wet markt en overheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Diverse activiteiten blijken uiteindelijk geen leveringen of diensten van economische aard te zijn of blijken te behoren tot een specifieke overheidstaak. Economische activiteiten die door een gemeenschappelijke regeling of als een zelfstandige rechtspersoon worden verricht, dienen door het orgaan zelf te worden geïnventariseerd.

Bij de inventarisatie is eerst gekeken naar de grotere activiteiten waarbij het risico op oneerlijke concurrentie binnen de gemeente Tynaarlo het grootst is. Op termijn is het dus mogelijk dat er meer economische (kleinere) activiteiten voor algemeen belangvaststelling door de raad in aanmerking komen. Daarnaast kunnen er nieuwe economische activiteiten door de gemeente worden verricht die in aanmerking komen voor een algemeen belangvaststelling.

Uit de inventarisatie blijkt dat de volgende economische activiteiten van de gemeente onder de Wet markt en overheid vallen.

- a) grondexploitatie
- b) verkoop panden en grond
- c) verhuur woningen
- d) verhuur grond en opstalrecht
- e) verhuur maatschappelijk vastgoed
- f) exploitatie/verhuur sportaccommodaties (waaronder zwembaden)

Alle bovengenoemde economische activiteiten voldoen aan de gedragsregels van de Wet markt en overheid. Alleen activiteiten e en f voldoen niet aan gedragsregel 1 van de Wet markt en overheid. De integrale kostprijs wordt voor deze activiteiten niet in alle gevallen doorberekend.

Algemeen belang

De raad wordt daarom voorgesteld om de verhuur van maatschappelijk vastgoed en de exploitatie/verhuur van sportaccommodaties als uitzonderingen van algemeen belang aan te merken. Zodoende hoeft niet de integrale kostprijs worden doorberekend aan de gebruiker.

De belangenafweging/motivering om beide activiteiten aan te merken als activiteiten van algemeen belang is als volgt:

Algemeen belang verhuur maatschappelijk vastgoed

Het gaat hierbij om de verhuur van accommodaties aan maatschappelijke, culturele- en creatieve instellingen/ondernemers, stichtingen/verenigingen en dergelijke. Het in rekening brengen van de volledige integrale kostprijs zal er toe leiden dat dergelijke organisaties hogere kosten krijgen en zo hun maatschappelijke, culturele, creatieve activiteiten door hun beperkte financiële armslag niet of niet volledig meer kunnen uitvoeren. Hoewel het streven gericht is om de gemaakte kosten door te rekenen in de huurprijzen, is dit echter lang niet altijd te realiseren. Private ondernemers bieden ook vastgoed aan echter niet tegen tarieven die voor genoemde partijen acceptabel zijn. Het belang dat instellingen op het maatschappelijke, culturele en creatieve vlak voor de beleving de gemeente en de samenleving hebben weegt zwaarder dan het commerciële belang dat partijen op de vastgoedmarkt hebben bij een integrale kostendoorberekening door de gemeente.

Algemeen belang exploitatie zwembaden en exploitatie/verhuur sportaccommodaties

Het doorberekenen van de integrale kosten bij het in gebruik geven van, de verhuur en exploitatie van sportaccommodaties en zwembaden brengt het voortbestaan van de sportverenigingen en zwembaden in gevaar. Sport heeft grote positieve maatschappelijke effecten. Sport draagt onder andere bij aan de sociale samenhang, gezondheid en participatie. De aanwezigheid van voldoende en geschikte sportaccommodaties is nodig om deze thema's op een goede manier uit te voeren. Het hanteren van een sociale verhuurprijs aan sportverenigingen past binnen de doelstellingen van sport in de gemeente Tynaarlo. Indien in het tarief de integrale kosten volledig zouden worden doorberekend aan de diverse huurders dan leidt dit tot een veel hoger tarief. Een hoger tarief betekent waarschijnlijk een aanzienlijke vraaguitval van sportverenigingen. Verenigingen spelen een belangrijke rol in de sociale basisinfrastructuur. In Tynaarlo is momenteel nauwelijks sprake van aanbod van sportaccommodaties door private partijen. Het is ook niet te verwachten dat dit in de nabije toekomst zal gebeuren. Het algemeen belang weegt zwaarder dan de eventuele belangen van en de nadelige gevolgen voor marktpartijen. De sportaccommodaties en de drie gemeentelijke zwembaden zijn accommodaties die een groot maatschappelijk belang dienen voor zowel de inwoners van de gemeente Tynaarlo als van de inwoners van omliggende gemeenten. Het is algemeen bekend dat de exploitaties van dergelijke accommodaties in de huidige opzet niet rendabel zijn, er zal te allen tijde een gemeentelijke bijdrage nodig zijn. Het doorberekenen van de integrale kosten zal een dusdanig fors prijsverhogend effect hebben op de tarieven voor verenigingen en recreatie waardoor de vraag drastisch minder zal worden en daardoor de accommodaties onrendabel worden. Er is tot op heden dan ook geen interesse getoond van private ondernemers voor het exploiteren van dergelijke sportvoorzieningen of zwembaden, zonder een substantiële, structurele bijdrage van de gemeente. Hier zou marktwerking afbreuk doen aan de maatschappelijke waarde van sport en zwemmen wat rechtvaardigt dat door de gemeente de integrale kosten niet worden doorberekend.

Hoe informeren we de inwoners?

Het raadsbesluit wordt bekendgemaakt in het gemeenteblad en in het huis-aan-huis blad de Oostermoer, aangezien tegen het raadsbesluit tot vaststelling van het algemeen belang bezwaar en beroep open staat.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

Nieuwe activiteiten worden al sinds 1 juli 2012 getoetst aan de Wet markt en overheid. Echter voor lopende zaken gold een overgangperiode van twee jaar. Indien de raad akkoord gaat met het vaststellen van het algemeen belang voor bovengenoemde onderwerpen voldoen wij vanaf 1 juli 2014 ook op dit onderdeel aan de Wet markt en overheid.

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

P. Adema, burgemeester

drs. G.K. Zijlstra, gemeentesecretaris

Raadsbesluit nr. 15

Betreft:

Vaststellen algemeen belang Wet markt en overheid

De raad van de gemeente Tynaarlo;

gelezen het collegevoorstel van burgemeester en wethouders van

gelet op artikel gelet op artikel 25 h, vijfde en zesde lid van de Mededingingswet

B E S L U I T:

de volgende economische activiteiten aan te wijzen als activiteiten, die in het algemeen belang plaatsvinden als bedoeld in artikel 25 h, vijfde lid, van de Mededingingswet:

- verhuur maatschappelijk vastgoed;
- exploitatie /verhuur sportaccommodaties en zwembaden.

Vries, 1 juli 2014

De raad voornoemd,

P. Adema, voorzitter

J.L. de Jong, griffier